

vabilo k očitnemu šolskemu spraševanju na Igu blizu Ljubljane, in, nikar se mi nihče ne čudi! — drugi dan ob $\frac{1}{2}$ 10. uri sem bil že v izanski lepi šoli, ktera je bila za ta veseli dan zunaj in znotraj s cveticami ovenčana. Ko pridejo g. kanonik in okrajni šolski ogleda, se prične spraševanje naj pred iz kersanskega nauka, iz kterega so otroci g. katehetu S. Pleničarju prav lepo in določno odgovarjali. Potem pride na versto g. podučitelj Fr. Govekar, ki uči v prvem razredu; veselo je bilo poslušati, kako pravilno so brali mali otroci, in kako dobro slovensko in razsodno so odgovarjali na obširne učenikove vprašanja od človeka, iz živalstva, sviloreje i. t. d. Za tem je stari g. učenik L. Ivančič spraševal svoje večje učence in učenke, kteri so, kar jih je bilo, dobro znali svoje reči. Konec spraševanja pa so vsi učenci in učenke zapeli nekaj prav mičnih pesmic, ktere jih je verli g. Govekar naučil. Naj milše pa se je storilo poslušavcem (iz med kterih je bilo tudi nekaj kmečkih), ko je mali deček stopil iz klopi in se vsem v. č. g. prednikom, poslušavcem in učenikom lepo zahvalil, da so tako lepo razveselili otroke, jim toliko dobrega storili i. t. d. Preč. g. perversednik so potem mladini prav spodbudno na serce govorili. Zaznamek pridnosti in napredka učencev in učenk te šole je bil v prvem razredu slovenski z 80., v drugem razredu pa nemški s 77. vsakdanjimi učenci in učenkami.

Toliko, ljubi bravci, sem vam rad povedal od svojega potovanja — o lepih šolskih spraševanjih na deželi, iz kterih lahko vidite in sodite, da šola prav dobro izhaja povsod, kjer duhovni gospodje in šolski učeniki z je dinjeni delajo za njo. Bog daj, da bi pri vseh šolah veljalo slavno vodilo: „Viribus unitis“.

A Praprotnik.

Novice.

Na Igu 29. pret. m. — Dragi bratje in tovarši! Ko bote te verstice brali, bom jaz že daleč proč od mile slovenske zemlje, od drage domovine svoje, daleč proč od vas, predragi bratje in sodelavci! Nadjal sem se sicer, da bom tudi jaz bival pri vas, v sredi slovenskega sveta in z vami delal za omiko milega našega naroda; ali, „človek obrača, Bog pa oberne“. Lepe sanje od srečne prihodnosti so, žalibog! za zdaj le še same sanje, in ni mi odločen tudi naj manjši koticček v svoji mili domovini. Osoda, ali pa, kakor mislim, previdnost božja me pelje iz ljube domačije zdaj v daljni nemški Gradec. Bog večni vé, kdaj in kako bom zopet vidil lepo slovensko zemljo. Leto za letom pride, in še hitrejšje zgine v prečudno večnost. Časi se spreminjajo in narodi se tudi spreminjajo z njimi. Vse napreduje; tudi naš mili jezik se od dne do dne bolje razvija, in ljudska omika se čeversto širi: „Naša reč slovenska živo klije! Bog nam pa tudi ohrani vse blagoserčne podpornike naše slovenske reči, in jim daj potrebnih pripomočkov in obilno dušne kreposti, da bodo vse zadržke naše omike krepko premagovali. Bog pa tudi vas, mile brate in bivše sodelavce moje,

ohrani zdravoumne in krepke in vnete za vse pravo. Bog vas ohrani kakor blage dušne očete naše nadepolne mladine. Ostanite vedno v mislih in občutkih, v govorjenji in djanji, z dušo in s telesom dobri in pošteni slovenski učitelji! Vam je izročeno naj dražje blago narodovo, — v vaših rokah je prihodnost narodova. Vi ste začetek, korenina občne domače omike. Kakoršeno seme bote sejali, taki sad vam bo rodila prihodnost naše mladine. Bodite pridni delavci v vinarstvu gospodovem, ne pa najemniki, katerim ni mar ne prava omika, ne sreča narodova. Ne služite le zgolj zavoljo dohodkov, ampak zavoljo višjega, lepšega namena; in če vam nehvaležni svet vašega truda in dela tudi ne plačuje tako, kakor zaslužite, ne obupajte zavoljo tega; če vas ta ali uni nasprotnik zavida, in na zadnje še s preklinjanjem in opravljanjem plačuje, ne vstrašite se, temuč toliko bolj se deržite svojih svetih dolžnosti, ter mislite, da en človek, da tudi vsa soseska ni še vesele narod slovenski. Mi ne služimo le eni osebi, ampak vsemu narodu.

Ti pa, mili „Učiteljski Tovarš“ ostani, kakor do zdaj, tudi v prihodnje pravi zvesti tovarš in svetovavec ne le mojim slovenskim bratom in bivšim sodelavcem, ampak tudi meni še. — Ne pozabi lepega slovenskega gesla: naprej! Bodi tako marljiv in krepak, kakor do zdaj. — Pred tremi leti si zagledal beli dan kakor šibek, pa nadepolni mladeneč, in kmali si nam pokazal, da v resnici hočeš biti, kar si obljubil — krepki, čversti korenjak in modri, za vse pravo in dobro vneti mož in zvesti tovarš vsem slovenskim učiteljem. Bodi nam zvest, ne zapusti nas nikoli in nikjer! Osoda me žene sicer daleč proč od tvoje zibel, toda bom ti vedno zvest prijatelj. Bodi tudi ti meni zvest in obiskuj me pogosto v mojem novem stanšču. Z Bogom! *)

Av. Drag. Slavofjub - Pugelj,
bivši grajski učitelj.

Iz Ljubljane. Naznanja se, da bo **22. in 23. t. m. konzistorno spraševanje** za nastopne učeničke, kateri naj poprej pri svojem okrajnem šolskem ogledništvu opravijo postavno spraševanje, in potem **22. t. m.** zjutraj ob 8. uri pridejo v konzistorno pisarnico v Ljubljani.

— Iz povabil k očitnim šolskim spraševanjem in razredob učencev, kar smo še letos vidili in zvedili, naznanimo dalje to le:

Glavna šola v Ipavi je dala letos na svitlo posnemanja vredno letno sporočilo, v katerem se nahaja 1) besedica staršem ipavskim po dokončanem šolskem letu 1863; 2) šolske oznanila, ktere kažejo, da so v tej šoli učili zraven g. vodja še en g. katehet, trije g. g. učenički in en uč. pomočnik; 3) pregled posamnih nauk in ur na teden in število učencev pové, da je imela ta šola letos vsakdanje mladosti 296, nedeljske pa 91; 4) očitne skušnje so bile 27. in 28., in 30. pret. m. je bila zahvalna sv. maša in ob 5. popoldne slovesna delitev šolskih daril; 5) napredek šolske mladosti. — 27. pret. m. je

*) Bog Vam daj srečo, blagi rodoljub! Podpirajte tudi na ptujem naš list.
Vreda.

bilo očitno šolsko spraševanje v Planini. Iz „Razredbe učencev in učenk“ se vidi, da ima ta šola dva razreda, v katerih je bilo 163, v nedeljski šoli pa 93 učencev in učenk. Tej razredbi je tudi pridjana lepa pesmica „Nedolžnost“. Ta dan je bilo tudi očitno šolsko spraševanje v Križah in v Naklem na Gorenskem. V prvi šoli je bilo 52, v drugi pa le 49 vsakdanjih učencev in učenk. — Zadnji dan pret. m. je bilo očitno šolsko spraševanje v Predasljih, kjer je bilo 160 vsakdanjih učencev in učenk. — 9. t. m. je bilo očitno šolsko spraševanje v glavni šoli v Černomlju, v kateri so učili z g. vodjem še trije gg. učitelji, vkup 86 ur na teden. Šolske mladosti je bilo v vsakdanji in nedeljski šoli 467. Povabilo in razredba učencev in učenk je čisto slovenska. — Iz „Pridnosti dečkov in deklic slovenske farne šole v Šmartnem pri Litii“ se vidi, da je bilo v treh razredih, v nedeljski in v ponavljavni šoli vkup 368 učencev in učenk. Nemški nauk se je učil v posebnem razredu. — „Razreditev učencev in učenk farne šole v Kamnigoricah“ kaže, da je bilo v tej šoli vsakdanjih in nedeljskih učencev in učenk 265. Učenke so se tudi podučevale v obertnjiskih delih. — V glavni šoli v Brežcah (Rann) je bilo vsakdanjih in nedeljskih učencev 232. Nemški letnik ima slovenske rodne imena in imena krajev po slovenski pisane. Pridjana mu je tudi slovenska cesarska pesem in sostavek, ki ga ima današnji „Tovarš“.

— 24. pret. m. je umerl v Tuhinju preč. gosp. Luka Dolinar, kateri nam je zložil veliko veliko cerkvenih pesem in napevov. Bog mu daj večni raj!

— Z veseljem naznanjamo, da je g. Fr. Gerkman, učenik v tukajšni normalki — da bi željam učiteljev na deželi vstregel — sestavil nove slovenske lepopisne zglede za ljudske šole, kateri bodo v g. Blaznikovi tiskarnici lično natisnjeni, in se bodo dobivali že konec tekočega mesca pri g. Giontini-tu v Ljubljani, in sicer v zvezkih in tudi v posameznih polah. Cena jim bo, kolikor mogoče, majhina, in se bo pozneje naznanila.

Premembe v učiteljskem stanu.

V ljubljanski škofii. Za učeniške so postavljeni g. g.: Jozef Čerin, šolski provizor v Komendi, Jozef Tuma, šolski provizor v Rádolici, Franc Praprotnik, poterjeni uč. pripravnik v Podbrezjah. Prestavljena sta g. g.: Janez Novak, šolski provizor v Čermošnicah, v Prečno, in Jakob Tavzes, učenik v Prečni, za šolskega provizorja v Čermošnice.

Naznanilo in prošnja. Tistim č. g. g. naročnikom, ki bi radi imeli oba dosadajna tečaja (I., II.) „Uč. Tovarša“, povemo, da se sedaj dobita popolna. Č. g. g. naročnike pa, ki še niso poslali naročnine za tekoče leto, prosimo, da bi nam jo plačali, ali saj naznanili, ali hočejo „Uč. Tovarša“ še, ali ne. Prosimo!

Založništvo

„Uč. Tovarša“.